

**МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО МІСЦЕВИХ ОРГАНІВ
ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ В КОНТЕКСТІ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ**

ФЕТЬКО Ю.І.

асистент кафедри міжнародного права юридичного факультету
ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

Сьогодні не виникає сумнівів, що для нашої держави, яка має вигідне геополітичне положення, потенціал розвитку транскордонного та міжтериторіального співробітництва місцевих органів публічної влади з місцевими органами публічної влади держав-членів Європейського Союзу має важливе значення, бо розцінюється як потужний чинник процесу європейської інтеграції та інструмент розвитку відсталих регіонів.

Правовою базою, котра регламентує ці відносини, є національне законодавство, двосторонні та багатосторонні угоди. До регламентації цього співробітництва мають також не менш важливе значення і документи, котрими визначено стратегічні напрями євроінтеграційного курсу нашої держави.

До основних вітчизняних нормативно-правових актів у зазначеній сфері належать, зокрема Конституція України від 28 червня 1996 року [1], Закони України «Про транскордонне співробітництво» від 24 червня 2004 року N 1861-IV [2], «Про місцеве самоврядування в Україні» від 21 травня 1997 року № 280/97-ВР [3] та «Про місцеві державні адміністрації» від 9 квітня 1999 року № 586-XIV [4]. Ці закони регулюють інституціональний і організаційно-правовий механізм транскордонного співробітництва.

Також, до нормативно-правових актів зазначеної сфери правовідносин відносяться, зокрема Постанова Верховної Ради України «Про приєднання України до Європейської конвенції про основні принципи транскордонного співробітництва між територіальними общинами або органами влади 1980 року» від 14 липня 1993 року N 3384-XII [5], Закон України «Про ратифікацію

Європейської хартії місцевого самоврядування» від 15 липня 1997 року N 452/97-ВР [6], Закон України «Про внесення змін до Постанови Верховної Ради України «Про приєднання України до Європейської конвенції про основні принципи транскордонного співробітництва між територіальними общинами або органами влади 1980 року» та про ратифікацію додаткових протоколів до Європейської рамкової конвенції про транскордонне співробітництво між територіальними общинами або властями» від 24 червня 2004 року N 1879-IV [7], Закон України «Про ратифікацію Протоколу № 3 до Європейської рамкової конвенції про транскордонне співробітництво між територіальними общинами або властями стосовно об'єднань єврорегіонального співробітництва (ОЕС)» від 16 травня 2012 року № 4704-VI [8] та Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Державної програми розвитку транскордонного співробітництва на 2016-2020 роки» від 23 серпня № 554 [9], вона окреслює основні завдання щодо удосконалення діяльності у даному напрямку.

Отже, наша держава приєдналась до всіх важливих міжнародно-правових документів у сфері міжнародного співробітництва, зокрема транскордонного та міжтериторіального співробітництва місцевих органів публічної влади, Конвенції, Додаткових протоколів до неї та Європейської хартії місцевого самоврядування.

Чим взяла на себе зобов'язання, по-перше, з одного боку, з формування такого законодавства, що дало би можливість місцевим органам публічної влади ефективно здійснювати таке співробітництво, а з іншого – адаптувати законодавство України до європейських правових стандартів.

Це підтверджується положеннями статті 4 Конвенції, у котрій зазначено, що держави-учасниці прагнуть усунути труднощі і перешкоди юридичного, адміністративного або технічного характеру, що можуть стати перешкодою для розвитку і нормального здійснення транскордонного співробітництва, і з координації своєї діяльності з іншими учасниками при виникненні таких перешкод [10].

По-друге, з ратифікацією Додаткового протоколу до Конвенції Україна взяла на себе зобов'язання застувати ст. 4 і 5 Додаткового протоколу до

Конвенції. Цим визначила, що місцеві органи публічної влади мають право укладати угоди про транскордонне співробітництво та створювати органи транскордонного співробітництва.

По-третє, з ратифікацією Протоколу № 2 до Конвенції Україна взяла на себе зобов'язання застувати ст. 4 і 5 Протоколу 2 до Конвенції. Цим визначила, що Конвенція та її Додатковий протокол є основоположними міжнародно-правовими документами для міжтериторіального співробітництва місцевих органів публічної влади.

По-четверте, визначила що місцеві органи публічної влади мають право здійснювати не тільки транскордонне співробітництво, тобто співробітництво з сусідніми місцевими органами публічної влади, а й міжтериторіальне співробітництво, тобто співробітництво з іншими місцевими органами публічної влади, котрі не межують один із одним.

По-п'яте, визначила, що місцеві органи публічної влади мають право укладати угоди не тільки про транскордонне співробітництво, а й укладати угоди про міжтериторіальне співробітництво між місцевими органами публічної влади;

По-шосте, визначила, що місцеві органи публічної влади мають право створювати не тільки органи транскордонного співробітництва, а й органи міжтериторіального співробітництва [11].

Отже, приєднавшись до всіх важливих міжнародно-правових документів у сфері міжнародного співробітництва, зокрема транскордонного та міжтериторіального співробітництва місцевих органів публічної влади, Європейської рамкової конвенції про транскордонне співробітництво, Додаткових протоколів до неї та Європейської хартії місцевого самоврядування, нашій державі слід виконати міжнародно-правові зобов'язання, котрі взяла на себе у відповідності до ратифікованих документів розроблених Радою Європи.

Однак, Україна взяла на себе зобов'язання не тільки відповідно до ратифікованих міжнародно-правових документів розроблених Радою Європи щодо розвитку міжнародного співробітництва, зокрема транскордонного та міжтериторіального співробітництва місцевих органів публічної влади, а й за Угодою про асоціацію, яку підписала у 2014 році.

Це підтверджується положеннями преамбули даної Угоди, у котрій зазначено, що Сторони зобов'язались підтримувати транскордонне та міжрегіональне співробітництво. Врешті, у ст. 447 Розділу V «Економічне та галузеве співробітництво» Глави 27 «Транскордонне та регіональне співробітництво» визначено, що Сторони зобов'язались підтримувати та посилювати залучення місцевих органів публічної влади до такого співробітництва шляхом розроблення відповідної законодавчої бази [12].

Отже, нашій державі слід виконати міжнародно-правові зобов'язання взяті на себе у відповідності до ратифікованих основоположних міжнародно-правових документів розроблених Радою Європи, Європейської рамкової конвенції про транскордонне співробітництво, Додаткових протоколів до неї та Європейської хартії місцевого самоврядування.

Однак, не тільки у відповідності до ратифікованих основоположних міжнародно-правових документів розроблених Радою Європи, а й у відповідності до Угоди про асоціацію, яку підписала Україна у 2014 році.

Бо, національне законодавство, зокрема Закони України «Про транскордонне співробітництво», «Про місцеве самоврядування в Україні» та «Про місцеві державні адміністрації» регулюють інституціональний і організаційно-правовий механізм одного із видів міжнародного співробітництва місцевих органів публічної влади, транскордонного співробітництва.

Врешті, що стосується іншого відмінного виду міжнародного співробітництва місцевих органів публічної влади, міжтериторіального співробітництва, то є суттєва прогалина, що полягає у відсутності законодавчого акту, котрий би всебічно і системно регулював питання цього співробітництва.

Список літератури

1. Конституція України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>
2. Закон України «Про транскордонне співробітництво» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1861-15>
3. Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80>

4. Закон України «Про місцеві державні адміністрації» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/586-14>
5. Про приєднання України до Європейської рамкової конвенції про транскордонне співробітництво між територіальними общинами або властями [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3384-12>
6. Закон України Про ратифікацію Європейської хартії місцевого самоврядування [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/452/97-%D0%B2%D1%80>
7. Закон України Про внесення змін до Постанови Верховної Ради України "Про приєднання України до Європейської конвенції про основні принципи транскордонного співробітництва між територіальними общинами або органами влади 1980 року" та про ратифікацію додаткових протоколів до Європейської рамкової конвенції про транскордонне співробітництво між територіальними общинами або властями [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1879-15>
8. Закон України Про ратифікацію Протоколу № 3 до Європейської рамкової конвенції про транскордонне співробітництво між територіальними общинами або властями стосовно об'єднань євро регіонального співробітництва (ОЕС) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4704-17>
9. Постанова Кабінет Міністрів України Про затвердження державної програми розвитку транскордонного співробітництва на 2016-2020 роки [Електронний ресурс]. – режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/554-2016-%d0%bf>
10. Європейська рамкова конвенція про транскордонне співробітництво між територіальними общинами або властями [Електронний ресурс]. – режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_106
11. Закон України Про внесення змін до Постанови Верховної Ради України "Про приєднання України до Європейської конвенції про основні принципи транскордонного співробітництва між територіальними общинами або органами влади 1980 року" та про ратифікацію додаткових протоколів до Європейської рамкової конвенції про транскордонне співробітництво між територіальними общинами або властями [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1879-15>
12. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/984_011